

2021

ΕΠΕΤΕΙΑΚΟ ΕΤΟΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΕΘΝΙΚΟ-ΑΠΕΛΕΥΘΕΡΩΤΙΚΗΣ

ΕΠΑΝΑΣΤΑΣΗΣ

200 χρόνια από το 1821

«...θέλει αρετήν και τόλμην η ελευθερία...» Ωδή Τετάρτη, Ανδρέας Κάλβος

Στη Μόσχα, πραγματοποιήθηκε το διήμερο 25-26 Μαρτίου, 2021, διεθνές επιστημονικό συνέδριο, με θέμα : **"200 χρόνια της Εθνικής Αναγέννησης των Ελλήνων. Η ιστορική σημασία της Εθνικοαπελευθερωτικής Επανάστασης του Ελληνικού Λαού το 1821. Διεθνής αντίκτυπος, επιρροή στα δρώμενα της εποχής, επικαιρότητα σήμερα "**.

Βασικός διοργανωτής του συνεδρίου ήταν το Κέντρο Ελληνικού Πολιτισμού στη Μόσχα¹. Στη διοργάνωση συνέβαλαν ο Σύλλογος Φιλίας Ρωσίας- Ελλάδας – Κύπρου, η Σχολή Ιστορίας του Κρατικού Πανεπιστημίου Μόσχας "Lomonosov", το Ινστιτούτο Σλαβικών Σπουδών της Ακαδημίας Επιστημών της Ρωσίας , η Κρατική Βιβλιοθήκη της Ρωσίας, πρώην Βιβλιοθήκη Λένιν, και στην Ελλάδα το Κέντρο Ελληνο-Ρωσικών Ιστορικών Ερευνών , Κ.Ε.Ρ.Ι.Ε.

Την πρώτη ημέρα του συνεδρίου (Πέμπτη 25 Μαρτίου, 2021) , στην αίθουσα τελετών της Κρατικής Βιβλιοθήκης της Ρωσίας και μετά τους χαιρετισμούς των επισήμων², έγιναν τα εγκαίνια της έκθεσης βιβλίου **"Ο εθνικοαπελευθερωτικός**

¹ Στη Μόσχα λειτουργεί από το Νοέμβριο του 2005 το Κέντρο Ελληνικού Πολιτισμού (Κ.Ε.Π.) - κοινωνικός φορέας μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα, που ως στόχο έχει τη διάδοση του ελληνικού πολιτισμού στη Ρωσία, την ενίσχυση των ελληνο-ρωσικών πολιτιστικών σχέσεων και την αξιοποίηση του υπάρχοντος δυναμικού, Ελλήνων και Ρώσων φιλελλήνων - όλων αυτών που με τη δράση τους συμβάλλουν στην ελληνορωσική σύμπραξη. Η δραστηριότητα του Κ.Ε.Π. συνεπάγεται δρομολόγηση προγραμμάτων σε τακτική βάση (διδασκαλία γλώσσας, διαλέξεις ελληνικής ιστορίας, μαθήματα ελληνικού χορού, σύσταση χορωδίας ελληνικού τραγουδιού), καθώς και έκτακτων-μεμονωμένων προγραμμάτων. Για δέκατη έκτη συνεχή ακαδημαϊκή χρονιά (2019-2020) η διδασκαλία γλώσσας πραγματοποιήθηκε σε καθημερινή βάση σε έντεκα ακαδημαϊκές εστίες της ρωσικής πρωτεύουσας. Τα τελευταία χρόνια τα μαθήματα ελληνικής γλώσσας παρακολουθούν περί τα 600 άτομα. Πρόκειται για ομογενείς και Ρώσους, η συντριπτική πλειοψηφία των οποίων ταξιδεύουν τακτικά στην Ελλάδα. Την περίοδο 2016-2020 ο αριθμός των ενδιαφερομένων να διδαχθούν την ελληνική γλώσσα, ανήλθε μέχρι και τα 1500 άτομα.

² Χαιρετισμοί κατά τη διάρκεια της επίσημης τελετής έναρξης του Φόρουμ και του Συνεδρίου έγιναν από : την αναπληρώτρια διευθύντρια της Κρατικής Βιβλιοθήκης της Ρωσίας **Νατάλια Σαμόιλενκο**, τη διευθύντρια του Κέντρου Ελληνικού Πολιτισμού – Κ.Ε.Π. **Δώρα Γιαννίτση**, τον πρεσβευτή σύμβουλο της Πρεσβείας της Ελλάδας στη Μόσχα **Σταύρο Βενιζέλο**, τον πρόεδρο της Ένωσης Φιλίας Ελλάδας-Ρωσίας-Κύπρου, τον πρέσβη **Γκεόργκι Μουράντοβ**, γενικό πρόξενο της Ελλάδας στη Μόσχα **Νικόλαο Κρίκο**, τον πρόεδρο της Σχολής Ιστορίας

αγώνας του Ελληνικού Λαού στα Αρχεία της Κρατικής Βιβλιοθήκης της Ρωσίας” και τα εγκαίνια έκθεσης ζωγραφικής “Η Ελλάδα μέσα από το βλέμμα Ρώσων εικαστικών, με έργα Ρώσων ζωγράφων, μελών της Ένωσης Ζωγράφων Μόσχας”.

Ακολούθησαν οι ανακοινώσεις της πρώτης ημέρας . Κάθε ανακοίνωση ήταν διάρκειας 15 λεπτών.

Α΄ Συνεδρία : **“Το εθνικό- απελευθερωτικό κίνημα στην Οθωμανική Αυτοκρατορία”- Συντονίστρια Δρ. Όλγα Πετρούνινα , διδάκτωρ ιστορικών επιστημών.**

“Η Ελληνική Επανάσταση του 1821 και η σημασία της για το εθνικο-απελευθερωτικό κίνημα των Ελλήνων στα οθωμανικά εδάφη στις αρχές του εικοστού αιώνα” (Δρ. **Τατιάνα Νικίτινα**, Κρατικό Πανεπιστήμιο Μόσχας “Lomonosov”).

“Ο Κωνσταντίνος Οικονόμος και η Ρωσική βοήθεια στους Έλληνες κατά τη διάρκεια του Πολέμου της Ανεξαρτησίας (1821-1829)” (Δρ. **Λόρα Γκερντ**, Ινστιτούτο Ιστορίας της Αγίας Πετρούπολης , της Ακαδημίας Επιστημών Ρωσίας).

“Ο ελληνικός πληθυσμός των Βαλκανίων στα απομνημονεύματα των Ρώσων αξιωματικών και κληρικών, που συμμετείχαν στον Ρωσοτουρκικό πόλεμο του 1877-1878” (Δρ. **Μαρίνα Φρολόβα**, Ινστιτούτο Σλαβικών και Βαλκανικών Σπουδών Ακαδημίας Επιστημών Ρωσίας).

“Προϋποθέσεις για τη δημιουργία της Βαλκανικής Ένωσης και της βαλκανικής πολιτικής των μεγάλων δυνάμεων στο δεύτερο ήμισυ της δεκαετίας του 1850 – αρχές του 1860” (Αγαθάγγελος **Γκιουρτζίδης**, Ινστιτούτο Σλαβικών και Βαλκανικών Σπουδών, Ακαδημίας Επιστημών Ρωσίας).

Β΄ Συνεδρία: **“Η Ελληνική Επανάσταση: Προσέγγιση από τον έξω κόσμο”- Συντονιστής: Θεοδώρα Γιαννίτση, διδάκτωρ ιστορικών επιστημών.**

“Ο Ευρωπαϊκός Τύπος και η Ελληνική Επανάσταση του 1821: Πληροφορίες, Εκτιμήσεις και Προβλέψεις” (Δρ. **Αρουτιούν Ουλουιάν**, Ινστιτούτο Παγκόσμιας Ιστορίας Ακαδημίας Επιστημών Ρωσίας).

“Η Ελληνική Επανάσταση του 1821 στην κοινωνική γνώμη των ΗΠΑ” (Δ/ντης. **Γιαροσλάβ Ιβάντσενκο**, Ινστιτούτου Φιλολογίας, Ιστορίας και Τέχνης, Ακαδημία Ανθρωπιστικών και Παιδαγωγικών Σπουδών, Ομοσπονδιακό Πανεπιστήμιο Ταυρίδας “Β.Ι. Βερνάντσκι”).

του Κρατικού Πανεπιστημίου Μόσχας «Lomonosov», πρόεδρο της Ένωσης Βυζαντινολόγων Ρωσίας, ακαδημαϊκό **Σεργκέι Κάρποβ**, τον διευθυντή του Ινστιτούτου Σλαβικών και Βαλκανικών Μελετών της Ακαδημίας Επιστημών της Ρωσίας **Κωνσταντίν Νικίφοροβ**.

“Η Ελληνική Επανάσταση στον καθρέπτη του ρωσικού τύπου” (**Δρ. Αλεξάντρ Τσερνόβ**, Ρωσικό Πανεπιστήμιο Φιλίας των Λαών).

“Η Ελληνική Επανάσταση ως μια μοναδική εμπειρία εθνικού απελευθερωτικού κινήματος και η επίδρασή της στην εθνική συνείδηση” (**Καθ. Ναταλία Αμγκκαριάν**, ΜGΜU “Σέτσενοβ” , Ινστιτούτο Γλωσσολογίας και Διαπολιτισμικής Επικοινωνίας – **Δρ. Οξάνα Γιατσένκο**, Κρατικό Πανεπιστήμιο Διαχείρισης).

“Η Ελληνική Επανάσταση στον καθρέπτη της ρωσικής ποίησης και στα απομνημονεύματα των Ρώσων περιηγητών” (**Δρ. Θεοδώρα Γιαννίτση**, Κέντρο Ελληνικού Πολιτισμού- Κ.Ε.Π. (www.hecucenter.ru)).

Γ' Συνεδρία : “Επανάσταση και Εκκλησία” – Συντονιστής: Καθ. Αθανάσιος Ζωϊτάκης.

“Το Αθωνικό ζήτημα στο πλαίσιο της ευρωπαϊκής διπλωματίας από την Ελληνική Εξέγερση του 1821 έως τον Κριμαϊκό Πόλεμο του 1853-1856” (**Δρ. Ιρίνα Σμιρνόβα**, Ινστιτούτο Ρωσικής Ιστορίας Ακαδημίας Επιστημών Ρωσίας).

“Προβλήματα της Αυτοκεφαλίας κατά τη Διακήρυξη της Ανεξαρτησίας της Εκκλησίας της Ελλάδας” (**Δρ. Ολέγκ Ουλιάνοβ**, μέλος Ακαδημίας Καλών Τεχνών και Ακαδημίας Φυσικών Επιστημών, Μουσείο Αρχαίου Ρωσικού Πολιτισμού και Τέχνης “Αντρέι Ρουμπλιόβ”).

“Σχέσεις της Ρουμανικής Ορθόδοξης Εκκλησίας με το Πατριαρχείο Κωνσταντινουπόλεως την περίοδο 1860-1880” (**Δρ. Μανουέλα Αντόν**, Ινστιτούτο Θεωρίας και Ιστορίας Λογοτεχνίας “Καλινέσκου”, Ακαδημίας Επιστημών Ρουμανίας).

“Η Εκκλησία και το Εθνικοαπελευθερωτικό Κίνημα του 1821” (**Καθ. Αθανάσιος Ζωϊτάκης**, Έδρα Εκκλησιαστικής Ιστορίας, Κρατικό Πανεπιστήμιο Μόσχας “Lomonosov”).

“Η σύγχρονη ελληνική πνευματική παράδοση και ο ρόλος της στην ενίσχυση των ελληνο-ρωσικών ιστορικών και πολιτιστικών αλληλεπιδράσεων” (**Δρ. Λαρίσα Γεράσενκο**, μέλος της Ένωσης Συγγραφέων και της Ένωσης Κινηματογραφιστών Ρωσικής Ομοσπονδίας).

Δ' Συνεδρία: “Ελληνο-Ρωσικές σχέσεις” – Συντονιστής: Δρ. Άννα Αλεξάντροβα

“Τσαρική Εξωτερική Πολιτική και το Ελληνικό Ζήτημα, 1821-1828 : Το Υπόβαθρο της Σύναψης Διπλωματικών Σχέσεων μεταξύ Ρωσίας και Ελλάδας” (**Επικ. Καθ. Νικόλαος Παπαστρατηγάκης**, Τμήμα Ρωσικής Γλώσσας και Φιλολογίας και Σλαβικών Σπουδών, Φιλοσοφική Σχολή ΕΚΠΑ).

“Η Ρωσία και η Ελληνική Εξέγερση του 1821”, (Δρ. **Γιελένα Κουντριάβτσεβα**, Ινστιτούτο Ρωσικής Ιστορίας, Ακαδημία Επιστημών Ρωσίας).

“Η φιλανθρωπική δράση της Ρωσίας στην Ελλάδα κατά τη διάρκεια της βασιλείας του Γεωργίου Α΄” (Δρ. **Όλγα Σοκολόβσκαγια**, Ινστιτούτο Σλαβικών και Βαλκανικών Σπουδών, Ακαδημίας Επιστημών Ρωσίας).

“Ρωσική συμβολή στην Επανάσταση του 1821” (Δρ. **Πάνος Στάμου**, Κέντρο Ελληνο-Ρωσικών Ιστορικών Ερευνών, Αθήνα).

“Ο Ρωσοτουρκικός πόλεμος του 1828-1829 και η Ελληνική Επανάσταση” (Δρ. **Χαράλαμπος Μηνάογλου**, Δ/ντης του Προτύπου Λυκείου της Ιωνιδείου Σχολής Πειραιά).

2^η ημέρα – 26 Μαρτίου 2021, Δήμος Μόσχας, αίθουσα συνεδρίων και τελετών.

***Φόρουμ Λαϊκής Διπλωματίας Ελλάδας – Ρωσίας
Η Ελλάδα και η Ρωσία ανάμεσα στο παρελθόν και το μέλλον: γεγονότα, άνθρωποι, ιδέες.***

Χαιρετισμοί επισήμων. Ομιλίες εκπροσώπων κρατικών, δημοτικών φορέων, κοινωνικών οργανισμών Ελλάδας και Ρωσίας.

Α΄ Συνεδρία: “Η κληρονομιά/παρακαταθήκη και οι παραδόσεις της Ελληνικής Επανάστασης” – Συντονιστής: Δρ. Όλγα Πετρούνινα, διδάκτωρ ιστορικών επιστημών.

“Το ιδεολογικό σχήμα της Επανάστασης του 1821 στην κοινωνική και πολιτική ζωή της Ελλάδας” (Υφηγ. **Όλγα Πετρούνινα**, Έδρα Νεότερης και Νεότατης Ιστορίας στη Σχολή Ιστορίας, Κρατικό Πανεπιστήμιο Μόσχας “Lomonosov”).

“Ρωσο-ελληνικές σχέσεις: αξίζει μια νέα άνθιση/ αναζωπύρωση ; ” (Καθ. **Γιούρι Κβασνίν**, Έδρα Παγκόσμιας ιστορίας του Κρατικού Πανεπιστημίου Διεθνών Σχέσεων Μόσχας – Επικεφαλής του Κέντρου Ευρωπαϊκών Μελετών στο Ινστιτούτο Παγκόσμιας Οικονομίας και Διεθνών Σχέσεων Ακαδημίας Επιστημών Ρωσίας).

“Εκκλήσεις για την Επανάσταση του 1821 κατά την χρηματοπιστωτική και οικονομική κρίση στην Ελλάδα” (Δρ. **Άννα Αλεξάντροβα**, Τμήμα Σύγχρονης Ιστορίας Χωρών Κεντρικής και Νοτιοανατολικής Ευρώπης, Ινστιτούτο Σλαβικών και Βαλκανικών Σπουδών της Ακαδημίας Επιστημών Ρωσίας).

“200 χρόνια μετά: η Επανάσταση του 1821 μέσα από το βλέμμα των απογόνων της” (Δρ. **Άννα Λουμπότσκαγια**, Δ/νση Διεθνούς Ανάπτυξης της Ρωσικής Ακαδημίας Λαϊκής Οικονομίας και Δημόσιας Διοίκησης υπό την Προεδρία της Ρωσίας).

“Από τους στρατιώτες στους κλέφτες. Οι παραδόσεις του ελληνικού ένοπλου εθελοντισμού”, (**Σεργκέι Πιντσούκ- Γαλάνης** , ιστορικός, συγγραφέας).

“Συγγραφικό έργο του Μακρυγιάννη: Ιστορικά και πολιτιστικά συμφραζόμενα” (**Δρ. Ολέγκ Τσμπένκο**, Ένωση Συγγραφέων Μόσχας, Ενωτική Πορεία Συγγραφέων Ελλάδας).

“Βύρωνας και Ρήγας” (**Καθ. Μιλάνα Λαζαρίδου**, Κιργιζο-Ρωσικό Πανεπιστήμιο, Μπισκέτ).

Β’ Συνεδρία: “Νεότερες μελέτες για την ιστορία της Ελληνικής Επανάστασης” – Συντονιστής: Θεοδώρα Γιαννίτση, διδάκτωρ ιστορικών επιστημών.

“Η συμβολή της Ελληνικής Επανάστασης του 1821 στην ανάπτυξη της αλληλεγγύης και της αδελφοσύνης των λαών και η συμμετοχή Ρώσων φιλελλήνων στον Ελληνικό Αγώνα” (**Μαργαρίτα Γ. Δημητριάδου**, ιστορικός ερευνητής , θεολόγος).

“Ελληνες Αγωνιστές στη Μολδοβλαχία Φεβρουάριος- Ιούνιος 1821”(**Βύρων Καρύδης**, δημοσιογράφος, ιστορικός, Κέντρο Ελληνο-Ρωσικών Ιστορικών Ερευνών).

“Γρηγόριος Δικαίος Παπαφλέσσας , ο «μπουρλοτιέρης των ψυχών»” (**Δρ. Μαρία Λιακάκη**, ΕΚΠΑ).

“Η προσφορά της Βαλύρας στον Αγώνα του 1821” (**Ιωάννης Λύρας**, συνταξιούχος καθηγητής βιολογίας).

“Η συμμετοχή των Ελλήνων του Πόντου στη Επανάσταση του 1821” (**Κωνσταντίνος Φωτιάδης, Ομοτ. Καθ.** Πανεπιστημίου Δυτικής Μακεδονίας, Κέντρο Ποντιακών Μελετών).

“Ο αντίκτυπος της Ελληνικής Επανάστασης στο Βρετανικό Προτεκτοράτο «*Ενωμένα Κράτη των Ιονίων Νήσων*»” (**Δρ. Νικόλαος Κορκουμέλης** , Πανεπιστήμιο Ιωάννινων).

“Αθανάσιος Π. Ψαλίδας- Αικατερίνη Β’. Μία αφιέρωση και ένα πόνημα: 1791-1792” (**Ελένη Κουρμαντζή, Επισκ. Καθ.** Πανεπιστήμιο “Αγ. Κύριλλος και Αγ. Μεθόδιος”, Βελίκο Τύρνοβο, Βουλγαρία).

“Η συμβολή του ρωσικού φιλελληνισμού στην Ελληνική Επανάσταση” (**Κωνσταντίνα Κοσμίδου**, ιστορικός , Ελληνο- Ρωσικός Σύνδεσμος Φιλίας).

“Εμφύλιος 1823-1825” (**Άννα Σπυροπούλου**, φιλόλογος, μεταπτυχιακή φοιτήτρια , Ιόνιο Πανεπιστήμιο).

